

10.6.2013

Dnro 2278/4/13

Ratkaisija: Apulaisoikeusasiamies Maija Sakslin

Esittelijä: Esittelijäneuvos Tapio Rätty

KUNNAN VELVOLLISUUS TILITTÄÄ ASIAKKAALLE KUULUVAT VARAT VÄLITTÖMÄSTI TAKAISINPERINNÄN JÄLKEEN

- - -

Kantelija kertoi, että hänelle oli myönnetty viranhaltijan päätöksellä toimeentulotukea toukokuuksi 11.85 euroa. Mainittu toimeentulotuki oli päätetty periä takaisin toimeentulotukilain 23 §:n mukaista menettelyä noudattaen. Kirjoituksen mukaan takaisinperintä oli päätetty tehdä kantelijalla vireillä olevasta työttömyysturvaetuudesta.

- - -

Kantelija ihmetteli, miksi kyseessä oleva työttömyysturvaetus maksettiin kokonaisuudessaan sosiaalitoimelle. - - - Kirjoituksen mukaan sosiaalitoimesta ei osattu sanoa, milloin kantelijalle kuuluva osuus maksetusta työttömyysturvaetuudesta maksettaisiin kantelijan tilille.

- - -

Toimeentulotukilain 23 §:n mukaan jos toimeentulotukea on myönnetty joko kokonaan tai osaksi ennakkona odotettavissa olevaa eläkettä, elatusapua, avustusta tai muuta jatkuvaa taikka kertakaikkista tuloa, korvausta tai saamista vastaan, toimielin voi periä ja nostaa sen estämättä, mitä muussa laissa säädetään, henkilölle tulevat edellä tarkoitetut tulot, korvaukset ja saamiset siltä ajalta, jolta tukea on annettu ennakkona ja käyttää niitä ennakkona annetun tuen takaisinperintänä. Toimielimen on säännöksen mukaan suoritettava toimeentulotuen takaisinperintään käytettyjen varojen jälkeen jäljelle jäävät varat välittömästi tuen saajalle.

Säännöksen 2 momentista ilmenee, että tulon, korvaamisen tai saamisen suorittaja ei saa suorittaa kysymyksessä olevaa takaisinperinnän kohteena olevaa suoritusta tuen saajalle itselleen vaan suoritus voi tapahtua laillisin vaikutuksin vain toimielimelle.

Kuten edellä on todettu, toimielimen on suoritettava sille maksetut takaisinperinnän kohteena olevat varat takaisinperintätilityksen jälkeen välittömästi tuensaajalle. Toimeentulotuen takaisinperintä ei saa aiheuttaa tuensaajalle lisätarvetta toimeentulotukea. Toimeentulotuessa on kysymys viimesijaisesta tuen muodosta. Tästä johtuen toimielimelle syntyy velvollisuus mainitun säännöksenkin mukaan suorittaa sille maksettu toimeentulotukilain 23 §:n tarkoittama etuus, korvaus tai muu tulo takaisinperintätilityksen jälkeen heti (säännöksen mukaan välittömästi) tuen saajalle. Tämä merkitsee, että jäljelle jääneet varat on pantava maksuun tuen saajalle viimeistään seuraavana arkipäivänä varojen erottelun ja tilityksen tapahduttua.